

قاچاقچیان مواد مخدرو قصرهای شیرپور

" پژوهش مستند در مورد زرع ، تولید و قاچاق موادمخدر "

قسمت ششم (استاد صباح)

تطبیق قانون ، حاکمیت ملی ، تحقق دموکراسی ، آزادی و عدالت اجتماعی ، قاچاق ، تولید و عرضه مواد مخدر ، اداره مردم سالاری ، جلوگیری از جرم و جنایت از قبیل (رشوت ، دزدی ، مردم آزاری ، زورگویی ، فشار اجتماعی ، تصرف دارایی عامه ، خرید و فروش املاک دولتی ، خود سربازی ...) خلع سلاح عمومی ، معرفی مجرمین و خیانت کاران ، عاملین اصلی قتل های مقامات دولتی با گذشت سالها عمومیت نیافته و سهل انگاری های فراوان بی چشم می خورد که این نیز مصلحت اندیشی و ناگذیری دولت را به نمایش می گذارد . طی این مدت فقط و فقط فشار ، زورگویی ، حق تلفی ، تحقیر و توهین به مردم بی دفاع و روشنفکران ستم دیده چه در داخل و چه در خارج روا داشته شده است و به شکل از اشکال دسیسه ها و نیرنگ های گوناگون بکار گرفته شد تا جلوحقایق گویی و حقیقت نویسی روشنفکران و سیله تفنگداران در داخل و نمایندگان رسمی و غیر رسمی آنان در بیرون گرفته شود .

بعضی از مقامات امریکایی ادعا کرده اند که به این دلیل باید نیروهای خود را در افغانستان نگهدارند، تا از مبدل شدن افغانستان به (نارکو ستیت) یا دولت مواد مخدر جلوگیری شود. امریکا و متحدین این کشور در زمان ورود به افغانستان مدعی بودند که "تروریسم" و مواد مخدر با هم رابطه دارد. از آنجایی که "تروریسم" از عاید به دست آمده از مواد مخدر در افغانستان تغذیه می کند، برای از میان بردن "تروریسم" باید مانع تولید مواد مخدر در این کشور شد. سوال اصلی این است که اگر نیروهای خارجی برای از میان بردن (نارکو تروریسم) به افغانستان آمده بودند، پس چرا در این کار توفیق نیافتند در حالیکه در طول چهارده سال گذشته، بیشترین فعالیت های نظامی این نیروها در ولایاتی متمرکز بود که بیشترین تریاک در آن تولید می شد؟ هر چند افزایش کشت و قاچاق مواد مخدر در بیش از یک دهه گذشته، به عامل خاص منحصر نمی گردد؛ بلکه مجموعه ای از عوامل و زمینه های خارجی و داخلی در آن شریک است؛ ولی مهم ترین آن فقدان اراده جدی بین المللی و داخلی در مبارزه صادقانه با مواد مخدر می باشد. یکی از دلایل اساسی آن نفوذ، قدرت و نقش اشخاص و عناصری مربوط به باندهای مافیایی مواد مخدر است.

اعترافات برخی از بالاترین مقامات حکومتی و نیز گزارش های افشاگرانه برخی از رسانه های مستقل خارجی شواهد و دلایل متقنی را در این ارتباط ارائه می دارند. جامعه بین المللی و حکومت افغانستان مدعی اند که میزان افزایش کشت مواد مخدر و قاچاق آن با نامنی و جنگ در کشور، ارتباط مستقیم دارد و بنابر آمار آنان، ولایات ناامن بیش از سایر ولایات درگیر کشت و قاچاق مواد مخدر می باشند. بدون شک این موضوع در گسترش و افزایش کشت و قاچاق مواد مخدر اثرگذار می باشد، اما متأسفانه این ادعا به عنوان پوشاندن ناکامی ها در روند مبارزه با مواد مخدر به کار گرفته می شود. زیرا پس از سال دوهزار دوتا چند سال در بیشتر مناطقی که کوچکتر کشت می شد، امنیت تامین بود و دلیل افزایش

کشت کوکنار این بود که باند‌های قاچاق و مافیای مواد مخدر برخلاف سال‌های قبل از دوهزاریک، بسیار سازمان یافته‌تر عمل می‌نمودند. اگر قبل از سال دوهزاریک دامنه فعالیت باند‌های قاچاق مواد مخدر محدود بود، در سال‌های پسین این باندها به شبکه‌های مافیایی بین‌المللی و منطقه‌ای وصل شدند.

جریان مالی غیرمشروع در افغانستان بستر فعال برای گروه های دهشت افکن و جرمی ساخته است.

اما حکومت میگوید، وزارت مالیه و بانک مرکزی روی طرحی کار می‌کنند، که هیچ فردی نتواند به گونه غیر قانونی پول ها را انتقال دهند. بخش بزرگ از جریان های مالی در افغانستان به گونه نا مشروع صورت میگیرد، زیرا میلیارد ها دالر از طریق حواله ها و در آمد مواد مخدر در کشور ریشه های هراس افگنی و نیز تمویل گروه های جرمی را آب میدهد. از تولید و قاچاق مواد مخدر افغانستان سالانه ۷۰ میلیارد بدست می آورد، و باعث تمویل گروه های جرمی و مخالف مسلح غیر مسوول میشود، و هر روز این گروه ها قوی تر شده میروند. سالانه میلیون ها دالر به گونه غیر قانونی و بدون نظارت، از طریق سالون ویژه ای فرودگاه کابل از سوی زورمندان و مقام های بلند رتبه دولتی به کشور های خارجی انتقال داده می شود. پول های کابل بانک پیشین همینگونه از افغانستان به خارج انتقال یافت.

اما حکومت افغانستان برای بررسی این گزارش فرصت خواسته و تاکید می ورزد، که در صورت عملی شدن طرح تازه ای از انتقال غیر قانونی پول جلوگیری خواهد شد. در سال های پسین آمریکا و هم پیمانان دیگر افغانستان ملبارد ها دالر به این کشور کمک کرده اند، اما به گونه لازم این پول های به مصرف نرسیده، و بار دیگر به کشور های خارجی انتقال داده شده است.

برطبق گزارش دفتر مبارزه با جرایم و مواد مخدر سازمان ملل متحد در افغانستان طی شش سال به ارزش هفتاد میلیارد دالر مواد مخدر، در افغانستان تولید شده است؛ اما سوال این است که از این پول هنگفت، بهره افغانستان و به خصوص دهقانان چقدر بوده است؟ از مجموع هفتاد میلیارد دالر فقط دو میلیارد دالر آن، نصیب دهقانان شده و شصت شش میلیارد دالر آن به جیب قاچاقچیان و مافیای بین‌المللی مواد مخدر در خارج از افغانستان رفته است. این اداره معتقد است که از این میزان مبلغ دوصدمیلیون دالر (سالانه بیست ملیون دالر) به مخالفین مسلح حکومت افغانستان تعلق گرفته است.

درکشورهایی چون افغانستان که توسط "حکومت‌های ناکام" اداره می‌شوند، مصرف پول در جهت مبارزه با مواد مخدر فقط می‌تواند کمک به مقامات فاسد دولتی باشد و دهقانان از آن بهره نمی‌برند. درکمک ادعایی امریکا در کار مبارزه با مواد مخدر نیز مشخص نیست که این پول هنگفت چگونه در مبارزه با مواد مخدر به مصرف رسیده، اما آنچه مشخص است این است که دهقانان از آن بهره‌ای نبرده است.

نقش کشورهای مصرف کننده غربی در جهت کاهش مصرف مواد مخدر در کشورهای خودشان می‌تواند نقش مهم در کاهش تقاضا و در نتیجه کاهش تولید در کشورهای تولید کننده داشته باشد. مبارزه فقط در کشور تولید کننده نمی‌تواند به نتیجه مطلوب برسد؛ زیرا اگر بنا بر هر دلیلی در تولید کاهش به عمل آید، این کاهش با صعود قیمت در بازار نمایان می‌گردد و مشوقی برای تولید در سال بعد خواهد شد. بنابراین باید در کشورهای مصرف کننده نیز مبارزه جدی با مصرف مواد مخدر صورت گیرد. و در نهایت به میان آمدن یک حکومت با کفایت و مسوول و مسلط بر سراسر افغانستان می‌تواند راهحل این مشکل باشد. این کار فقط در صورتی ممکن است که در افغانستان صلح برقرار گردد. بنابراین کاهش تولید مواد مخدر در افغانستان مانند هر برنامه، در انتظار صلح بوده و تا آن زمان افغانستان همچنان در صدر کشورهای تولید کننده مواد مخدر باقی خواهد ماند.

وزارت داخله می‌گوید که کابل به مسیر عمده قاچاق و ترافیک مواد مخدر تبدیل شده و پاکسازی آن اولویت کاری آن وزارت می‌باشد. افزایش فعالیت قاچاق و انتقال مواد مخدر بار مسولیت های ما را جدیتر و مهمتر ساخته است. گفته میشود که مقدار اکثر قاچاق مواد مخدر توسط مقامات بلند رتبه دولتی ویا توسط اقارب آنان که برای قاچاق شیوه های مختلفی را در اختیار دارند مانند بانکها، شرکت های امنیتی، شرکت های ترانزیتی و تجارتي، شرکت های هوایی، پولیس اردو، امنیت و غیره توسط پرداخت دالر به ادارات فاسد دولت مشکل خویش را مرفوع میسازد.

جان لوک لومایو، مسوول اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد در کابل به مشکل بخش افغانستان یعنی افزایش در میزان اعتیاد در افغانستان اشاره کرده می‌گفت- با وجود انکشاف و پیشرفت در مبارزه علیه مواد مخدر، میزان اعتیاد در افغانستان افزایش یافته از مرز یک میلیون عبور کرده است. تا هنوز مشخص نشده که در بین یک میلیون چه

تعدادی به کدام نوع مخدرات معتاد اند. انتقال مسئولیت های امنیتی، کم شدن حمایت قوت‌های بین المللی در مبارزه با مواد مخدر و عدم حمایت اردوی ملی از پروسه محوکنار و مصروف شدن نیروهای امنیتی تشویشها را در سطح ملی و بین المللی ایجاد کرده است.

قصرهای شیرپورتابه سازمان های امدادگر و کارمندان امنیتی شرکت های خارجی کرایه داده می شود. ویلاهای زیبا با ستون های بلند، مجسمه های عظیم و لوسترهای فاخر در منطقه شیرپور شهر کابل، پایتخت کشور با ساختار سنتی و مخروبه شهر همخوانی ندارند. آنها در شهری بنا شده اند که نزدیک به چهل سال جنگ را پشت سر نهاده است. گفته می شود این ویلاهای زیبا، عصری و وسیع با پول ها و سودهای کلانی که از قاچاق مواد مخدر، اختلاس، فساد، رشوه و کمک های مالی جهانی برای بازسازی افغانستان به این کشور پرداخت شده، ساخته شده اند. امکان ساخت چنین ویلایی را برای کارمندان ارشد دولت نیز ناممکن می دانند. بعضی، خانه ها، قصرها و ویلاها در کابل اجاره ای برابر ۶۰ هزار دالر دارند. چگونه یک کارمند دولت با حقوق ماهانه ای دولتی می تواند قصرهای لوکس به ارزش دومیلیون و پنجصد هزار دالر داشته باشد، بخصوص وقتی بدانیم که قیمت زمین این قصرها نزدیک میلیون دالر است.

بسیاری بر این نظرند که پول خرید چنین، خانه ها ارتباط مستقیم و غیرمستقیم با قاچاق پررونق مواد مخدر دارد. سازمان ملل متحد درآمد سالانه قاچاق مواد مخدر را در افغانستان حدود دومیلیارد و ۶۷ میلیون یورو تخمین می زند. قصرهای بزرگ کابل که بسیاری آنها را "قصرهای خشخاش" و یا شیرپور (شیرچور) می نامند، پس از حمله آمریکا به افغانستان در سال ۲۰۰۱ میلادی ساخته شده اند. دوسال پیش قیمت این قصرها بسیار بیشتر از امروز بودند، زیرا در آن زمان سازمان های امدادگر و کارمندان امنیتی شرکت ها در کابل به دنبال مکانی لوکس برای زندگی کارمندان خود بودند. این ساحه یک منطقه تاریخی بود که قلعه شیرپور نیز درین جا موقعیت داشت.

پس از پایان فعالیت ۱۳ ساله این سازمان های خارجی و خروج اعضای آنها از افغانستان و ترس از بازگشت مجدد طالبان به کابل قیمت این قصرها به شدت کاهش یافت. بی سبب نیست که تابلوهای "کرایه" در قصرهای منطقه شیرپور کابل دیده می شوند. قصرهای مجلل منطقه شیرپور کابل نشانی هستند از اقتصاد افغانستان که از سال ۲۰۰۱ تاکنون میلیاردها دالر کمک های بین المللی را بلعیده است. بسیاری از سرمایه داران تازه به پول رسیده افغانستان سرمایه خود را به سرعت از کشور خارج کرده اند. آنها از جمله به دبی، ترکیه، پاکستان، تاجکستان یا هند رفته و سرمایه خود را در آنجا به جریان انداخته اند. خانم واندا فلپاب-براون، کارشناس آمریکایی در امور اقتصاد غیرقانونی مناطق بحران زده، درباره قصرهای منطقه شیرپور در کابل می گوید قصرهای خشخاش "تنها نماد آزادی عناصر فاسد و سوء استفاده از قدرت در افغانستان نیستند، آنها نشانی هستند از بوجود آمدن قشرهایی جدید در کشور فقیر افغانستان که در ده سال گذشته از پولهای بادآورده میلیاردر شده اند.